

NORGES HØYESTERETT

Den 11. februar 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matningsdal, Bergsjø og Thyness i

HR-2021-270-U, (sak nr. 21-018308SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

A (advokat André Sverkmo Lauritsen)

mot

B (advokat Jens Fredrik Christiansen)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over midlertidig avgjørelse om fast bosted og samvær, jf. barneloven § 60.
- (2) Vestfold tingrett avsa 2. november 2020 dom med slik domsslutning:
 - «1. C, født 00.00.14 skal ha fast bosted hos B.
 2. C, født 00.00.14, skal ha vanlig samvær med A.
 3. Partene bærer egne sakskostnader.»
- (3) A anket 27. november 2020 avgjørelsen til Agder lagmannsrett. Han krevde 9. desember 2020 at lagmannsretten avsa midlertidig avgjørelse om fast bosted og samvær frem til rettskraftig avgjørelse i saken.
- (4) Agder lagmannsrett avsa 12. januar 2021 kjennelse med slik slutning:
 - «1. Frem til det foreligger rettskraftig avgjørelse i hovedsaken skal C ha fast bosted hos B.
 2. Frem til det foreligger rettskraftig avgjørelse i hovedsaken skal C ha overnattingsamvær med A annenhver helg i oddetallsuker. Samværet starter fredag etter skolen, og avsluttes søndag kl. 17.00. De skal ha ettermiddagssamvær med overnatting annenhver onsdag etter skolen til torsdag før skolen i partallsuker. Når B eventuelt flytter til X, avsluttes ettermiddagssamværet kl. 20.00. De skal ha samvær i påskeferien og juleferien 2021, og 2 + 1 uke i sommerferien 2021, der de 2 sammenhengende ukene skal være innenfor juli 2021.

3. Sakskostnader tilkjennes ikke.»

- (5) A krevde i prosesskriv 12. januar 2021 retting av punkt 2 i slutningen. Ved lagmannsrettens beslutning 29. januar 2021 ble kravet ikke tatt til følge.
- (6) A har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen. Han har gjort gjeldende at kjennelsen er mangelfullt begrunnet, og at slutningens punkt 2 derfor må oppheves. Det er anført at det ikke er sammenheng mellom premissene og det samvær som konkret er fastsatt.
- (7) B har tatt til motmæle og lagt ned påstand om at anken forkastes.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken gjelder en kjennelse avsagt av lagmannsretten som første instans. Utvalget har derfor full kompetanse, jf. tvisteloven § 30-3 første ledd, jf. § 29-3 første ledd.
- (9) Kravene til kjennelsesgrunner følger av tvisteloven § 19-6 fjerde og femte ledd. I femte ledd heter det:
- «Saksframstillingen og redegjørelsen for påstandsgrunnlagene skal konsentrert beskrive det rettsforhold som er tvistegenstand, sakens bakgrunn og partenes rettslige og faktiske anførsler så langt det er nødvendig for å forklare avgjørelsen. Deretter gjør retten rede for den bevisvurdering og rettsanvendelse avgjørelsen er bygd på. Overordnede domstoler kan i sin begrunnelse henholde seg helt eller delvis til de underordnede domstolers begrunnelse i saken.»
- (10) Det stilles i utgangspunktet samme krav til begrunnelsen for dommer og kjennelser, men kravene må tilpasses konkret ut fra hva slags avgjørelse det er tale om. I Rt-2009-1456 avsnitt 20 uttaler førstvoterende at domsgrunnene «må gjengi de sentrale deler av det faktiske forhold den bygger avgjørelsen på og på viktige punkter begrunne bevisvurderingen». Saker etter barneloven kommenteres i Schei med flere, *Tvisteloven Kommentarutgave, Juridika*, bekreftet à jour per 1. desember 2019, note 8 til tvisteloven § 19-6. Her heter det at vurderinger etter barneloven baseres på fremtidsrettede vurderinger av hva som vil være til barnets beste, og at redegjørelsen for faktiske forhold derfor må være «grundig nok til at man kan se at loven er riktig anvendt».
- (11) Av HR-2016-1665-U fremgår at ankeinstansen ved anke over kjennelser må redegjøre for relevansen og vekten av de sentrale anførselene, se avsnitt 15. Skoghøy, *Tvisteloven*, 3. utgave, 2017 side 1009 gir følgende oppsummering av kravet til begrunnelse for subsumsjonen:
- «Hvor nøye rettsanvendelsen må være beskrevet, avhenger blant annet av saksforholdet, hvor grundig faktum er beskrevet, hvor sentralt rettsspørsmålet står i saken, og partenes prosedyrer. Som under tvistemålsloven må det være et minstekrav at man kan se hvordan retten på grunnlag av det faktum den har lagt til grunn, har kommet til sitt resultat.»
- (12) Lagmannsrettens kjennelsesgrunner må vurderes på denne bakgrunn. Ankeutvalget tar utgangspunkt i at lagmannsretten har gitt en utfyllende begrunnelse for sitt syn i en kjennelse på til sammen 13 sider. Det er gjort grundig rede for saksforholdet og for partenes påstandsgrunnlag. I premissene tar lagmannsretten et korrekt rettslig utgangspunkt, barnets rett til å bli hørt drøftes, og det fremgår at lagmannsretten har hatt barnets beste for øye, jf. barneloven § 48 første ledd, Grunnloven § 104 andre ledd og FNs barnekonvensjon

artikkel 3. Som grunnlag for den konkrete rettsanvendelsen har lagmannsretten redegjort for den rettsoppnevnte sakkyndiges vurdering av barnets behov og foreldrenes omsorgsevner. Denne redegjørelsen er konkret knyttet opp mot spørsmålet om fast bosted, men har like stor relevans for samvæerspørsmålet.

- (13) Den ankende part har anført at det ligger en motsetning i at lagmannsretten har tatt utgangspunkt i at vanlig samvær etter barneloven § 43 andre ledd er best for barnet, men likevel fastsatt ettermiddagssamvær bare annenhver uke. Vanlig samvær etter § 43 andre ledd innebærer samvær «ein ettermiddag i veka med overnatting». Til dette bemerker utvalget:
- (14) Det foreligger ingen motstrid mellom premissene og slutningen på dette punktet. I premissene uttaler lagmannsretten at ettermiddagssamvær med overnatting «skal skje i partallsuker fra onsdag etter skolen til torsdag frem til skolen begynner». Dette samsvarer med tredje setning i slutningens punkt 2.
- (15) Etter ankeutvalgets syn står lagmannsrettens konklusjon heller ikke i motstrid med det som sies om vanlig samvær i premissene. Både på side 10 og 12 fremgår at lagmannsretten bare tar «utgangspunkt» i vanlig samvær. Begge steder tydeliggjør videre lagmannsretten at den finner det nødvendig med konkretiseringer og presiseringer, og dette knyttes blant annet opp mot konfliktnivået mellom foreldrene. Riktignok ligger det en uklarhet i at lagmannsretten uttaler at den vil «reduere samværet noe for det tilfellet at mor flytter til X». Denne eventualiteten er regulert særskilt både i premissene og slutningen, og isolert sett kan utsagnet tolkes slik at det ikke er behov for en reduksjon av ettermiddagssamværet sammenlignet med vanlig samvær hvis mor ikke flytter. Dette kan likevel ikke rokke ved det klare inntrykket av at lagmannsrettens fastsettelse av ettermiddagssamvær til annenhver uke er resultatet av et bevisst valg. I den forbindelse viser utvalget til at lagmannsretten gir en korrekt gjengivelse av hva vanlig samvær etter barneloven § 43 andre ledd innebærer.
- (16) Lagmannsretten har ikke gitt noen begrunnelse som *konkret* knytter seg til fastsettelsen av ettermiddagssamværet, men det kan etter utvalgets syn heller ikke kreves. Som det fremgår ovenfor har lagmannsretten gjort grundig rede for foreldrenes omsorgsevner og hva som etter lagmannsrettens syn er barnets beste. Fastsettelsen av samværet må ses på denne bakgrunn, ikke minst de begrensninger ved fars omsorgsevner som beskrives.
- (17) Etter dette er ankeutvalget kommet til at det ikke hefter feil ved lagmannsrettens kjennelsesgrunner. Anken må derfor forkastes.
- (18) Ankemotparten har krevd 2 500 kroner i sakskostnader for ankeutvalget. Kravet tas til følge.
- (19) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Anken forkastes.

I sakskostnader for Høyesterett betaler A til B 2 500 – totusenfemhundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av beslutningen.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)

